

Historien bakom ett porträtt av Bror Kronstrand - om Dame Margaret Greville och hennes juveler

Detta lilla porträtt har i sommar påträffats i ett arkiv i en ståtlig slottsliknande herrgårdsbyggnad, Polesden Lacey i Surrey, inte långt från London.

Bror Kronstrand var under åren 1902 - 10 verksam i England där han snabbt blev en målare på modet och han fick gott om beställningar inom den engelska societeten.

I maj år 1906 var han en av attraktionerna vid en välgörenhetstillställning i London. Han var en mycket flyhänt porträttmålare och vid detta tillfälle gjorde han "blixtporträtt" till förmån för den goda saken, ett sjukhusprojekt. Det var troligen också ett sätt för honom, som då nyligen hade flyttat till London, att knyta kontakter med presumtiva beställare av porträtt i olja som han målade i sin ateljé i stadsdelen Chelsea.

Kvinnan på detta lilla skissartade porträtt, som han troligen gjorde vid välgörenhetsarrangemanget, är Dame Margaret Greville.

Hon var på sin tid en av de tongivande societetsdamerna i London och kungligheter, politiker och celebriteter av alla slag stod på gästlistorna för hennes många tillställningar i hemmet på Charles Street nr 16 i Mayfair i London och, under veckosluten, på det eleganta lantstället Polesden Lacey i Surrey.

Men hennes liv hade börjat under helt andra omständigheter. Margaret Helen Anderson, kallad Maggie, föddes i Skottland år 1863. Hennes far William var bärare och anställd vid ett stort bryggeri i Edinburgh och hans hustru Helen arbetade som kokerska. Men modern var också i många år älskarinna till William McEwan, ägaren till bryggeriet där William var anställd. När William Anderson dog 1885 gifte bryggeriägaren sig med modern och efter bröllopet omnämns Margaret ofta som McEwans styvdotter men det verkar ha varit en "open secret" att hon var hans dotter.

Inkomsterna från William McEwans bryggeriföretag, Fountain Brewery, gjorde honom ofantligt rik. Han valdes så småningom in i det engelska parlamentet och kung Edward VII utnämnde honom till ledamot i Kronrådet (Privy Council of the United Kingdom) vilket är ett statsrättsligt organ i Storbritannien som är direkt underställt den brittiska monarken,

Hans sociala ställning medförde nya kontakter för familjen och i april 1891 gifte han bort sin dotter med Ronald Greville, äldste sonen till "the 2nd Baron Greville" och officer i Livgardet "The Life Guards" som är ett kavalleriregemente och det rangmässigt främsta regementet i Storbritanniens armé.

Det nygifta unga paret bosatte sig i London och deltog mycket aktivt i den engelska aristokratis sociala liv.

Ronnie Greville gjorde också en politisk karriär och han valdes till parlamentsledamot år 1896. Tyvärr var han sjuklig och i april 1908, vid 43 års ålder, avled han i lunginflammation efter en canceroperation.

Margaret fortsatte att delta i umgänget i den engelska aristokratin. Hon hade blivit presenterad vid hovet kort efter sitt bröllop och hon blev en vän till den kungliga familjen. Hennes personlighet gjorde henne mycket uppskattad och år 1906 finns en notis i The Westminster Gazette om att hon var just en sådan person som kung Edward VII gärna såg i den närmaste kretsen vid de tillställningar han deltog i: "Young, bright, a capital linguist, a good hand at bridge, and always one of the best-dressed women in society, Mrs. Greville has speedily become a familiar figure in the little circle specially honoured with King Edward's friendship." Hon blev en nära vän till kungens syster och också till andra familjemedlemmar.

År 1922 fick hon en fin utmärkelse; hon blev utnämnd till "Dame Commander of the Order of the British Empire".

Hertigparet av York, det blivande kungaparet, (senare George VII och drottning Elisabeth) blev särskilt nära vänner till Margaret och hon lånade ut sitt lantställe Polesden Lacey till dem, de vistades där under sin smekmånad år 1927 och de tillbringade sedan ofta veckosluten där som gäster.

Margarets äktenskap var barnlöst och hon omnämnde ofta Elisabeth som den dotter hon aldrig fick.

De synnerligen goda ekonomiska resurser Margaret hade genom det arv hon fått efter fadern gjorde det möjligt för henne att bygga upp en ansenlig och mycket exklusiv juvelsamling. I den ingick många historiska smycken, bland annat ett diamanthalsband som ska ha tillhört Marie Antoinette och örhängen, tioror och halsband från de franska juvelföretagen Boucheron och Cartier.

Under andra världskriget deltog hon med stor energi i arbetet till stöd för sitt land och ställde sig med själ och hjärta och sina stora resurser bakom Storbritanniens motstånd mot Hitlertyskland.

Hennes hälsa och rörlighet försämrades successivt men hon fortsatte länge att delta i det sociala livet och att arrangera olika societetsarrangemang i London "still dripping in her famous jewels".

Hon gick bort i september 1942. Drottning Elizabeth skrev om henne i ett brev till en vän: "I shall miss her very much indeed," "she was so shrewd, so kind, so amusingly unkind, so sharp, so fun, so naughty". Hon verkar ha blivit en eccentric och intresseväckande person!

År 1943, mitt under brinnande krig, skickades en svart väska av tenn med initialerna MHG från Polesden Lacey till drottning Elizabeth i Buckingham Palace. (modern till den nyligen bortgångna drottningen Elizabeth II). I väskan låg en stor mängd unika, historiskt och kulturhistoriskt intressanta och mycket värdefulla juveler, fler än sextio olika smycken. Undrar hur det kändes att sitta och packa upp en sådan överväldigande gåva!

Drottning Elizabeth sägs ha blivit mycket överraskad över att hennes vän testamenterade sin juvelsamling till henne.

Enligt Margaret Grevilles vilja tillhör dessa smycken inte de engelska kronjuvelerna utan utgör fortfarande privat egendom och ärvs inom kungafamiljen men de bärs av de kungliga damerna även vid officiella tillfällen.

*Familjen
Grevilles
eleganta
lantegendom
Polesden
Lacey.*

*Bild
National Trust*

Polesden Lacey testamenterades av Margaret Greville till National Trust som fortsätter att förvalta huset och egendomen. Det praktfulla och intressanta huset och den omgivande parken är nu öppna för allmänheten och Polesden Lacey är nu en av de mest besökta av alla National Trusts anläggningar.

(National Trust for Places of Historic Interest or Natural Beauty, vanligen känt som National Trust, är en stor brittisk organisation grundad år 1895. Den arbetar för att bevara och skydda naturområden och byggnader i England, Wales och Nordirland.)

Adressen till deras hemsida är <https://www.nationaltrust.org.uk> Kvinnan som fann Bror Kronstrands lilla porträttskiss av Margaret Greville och mycket vänligt skickade ett foto av den till oss i Bror Kronstrand-sällskapet, hon arbetar som guide i det vackra huset och heter Janet Durbin. Hon hälsar oss välkomna dit!

Källor

Personlig kommunikation med Janet Durbin, National Trust, Polesden Lacey, U.K.

Personlig kommunikation med David Wilson, Camborne Cornwall, UK.

Adress till hans historieblogg <https://djwilson22.wordpress.com>

The Greville Bequest: Meet Dame Margaret Greville www.thecourtjeweller.com

Margaret Greville, the last owner of Polesden Lacey

<https://www.nationaltrust.org.uk/polesden-lacey/features/maggie-greville-the-last-owner-of-polesden-lacey>

Ronnie Greville https://en.wikipedia.org/wiki/Ronald_Greville

Polesden Lacey www.nationaltrust.org.uk/polesden-lacey

Foton av porträtt från National Trust och Grand Ladies Site, Wikimedia Commons

Hela Margaret Grevilles juvelsamling ägs fortfarande av den engelska kungafamiljen och de bärs ofta av de kungliga damerna. Just så som Dame Margaret Greville önskade!

Bror Kronstrand-sällskapet i Mariestad

genom Eva Holmberg